

SINDIKALNO P/T ANJE

Brzi rast pokreta prinudio nas je da godine 1922. zauzmemu stav po

jedom pitanju, koje i danas nije jo~ kOna~nO re~enO.

Pri na~im poku~ajima da prostudiramo one metode koje bi najbrZe najla~e mogle da prokr~e pokretu put ka srcu ~iroke mase, uvek smo nailazil

na prigovor da dok god nam radnik sve dotle nikada nece moCi u pOtpUnOST

da pripadne, dok god zastupanje njegovih interesa na ~isto profesionanlom

privrednom planu ostane u rukama onih koji irnaju druktiju orijentaciju 04

nas.

Ovaj prigovor je naravno bio prilitno opravdan. Radnik koji je radio 1

nekom preduzecu nije prerna op~tem uverenju nikako mogao da egzistira, akl

nije bio ~lan nekog sindikata. Ne samo da su time njegove profesionanle

radne potrebe time jedino izgledale za~ti~ene, vec se i njegov polo1.aj 1

preduzecu mogao trajno zamisliti jedino ako je bio ~lan sindikata. Majoriu

radnika nalazio se u sindikanlim savezima. Oni su uop~te uzev dobili bitke z

plate i zakljutili tarifne ugovore, koji su osigurali radniku sada odredeI

dodatak. Nerna surnnje da su rezultati tih borbi bili na dobrobit svim radnj

cirna i moralo je kod onih testitih ljudi doci do gri~nje savesti, ako bi u SV(

dfep stavili od sindikata izboren platu, ada su se sami iskljutili iz te borbe.

Sa normanlim gradanskim preduzima~irna te~ko se moglo govoriti ovim problemirna. Oni nisu imali niti razumevanja (ili nisu hteli da ga imajt

za materijanlu stranu pitanja, niti za moranlu. Najzad suprodstavliali su se

njihovi tobomji sopstveni privredni interesni vec apriori svakom organizac

onom ustrojstvu njima pottinjene radne snage, tako da se vec i sa tog razlog

kod najveceg broja njih te~ko mogao da formira neki neoptereCujuci sud.

ovde je, dakle, neophodno, kao ~to je to testo slu~j, obratiti se nekome 5

strane, koji ne podle-e isku~enju da od rnno-tva jedin-h drveCa
ne vi(

~umu. Ti ce Onda uz dobru volju imati rnnogo la-e razumevanja za
jed11

stvar koja na ovaj ili onaj na-in spada u najvafnije za na~
buduci ;1jvot.

Ja sam se vec u prvom tomu izjasnio o su-tini i svrsi, kao
neophodnosti sindikata. Tamo sam zauzeo stav da dok god ne dode
bil

dr1;avnim merama (koje su ipak najvecma neplodne) ili op-tim
novil

obrazovanjem do promene polo1.aja radnika, ovome nece ostati
ni-ta drug~

nego da, pozivajuci se na svoje pravo ravnopravnog kontrahenta u
privredno]

~ivotu, sam za-titi svoje interese. Nagla-avao sam dalje da je
takva jedr

za-tita apsolutno u smislu narodne zajednice, ako se njome mogu
da spre(

socijanle nepravde koja po pravilu moraju da vode do te-kih
o-teCen.

sveop-teg bica jednog naroda. Izjavio sam nadalje da se bez
daljnog mol

po-tovati ta neophodnost, dok god medu preduzimatima postoje
Ijudi koji I

sebi nemaju oseCanja ne samo za socijanle obaveze, nego i za
najelementa

nija ljudska prava; i iz toga sam izvukao zaklju~ak da kada se
vec jednom b

nUma prihvati ta samoza-tita, Onda njena forma mo-e da postoji
samo

organizovanju radnika na sindikanlim osnovama.

380

Na ovim op-tim shvatanjima nije se kod mene ni u godini 1922.
ni-ta

! promenilo. Svakako da je, medutim, morala da se iznade jedna
jasna

: fonnulacija za stav prema ovim problemima. Nije vi-e vredelo da
se i nadalje

I neko iskazuje jednostavno zadovoljan saznanjem, nego je postalo
nuzno da se

iz njega izvuku prakti~ni zaklju~ci.

! Radilo se o odgovoru na sledeca pitanja:

Da li su sindikati nuZni?

Da li NSDAP treba i sama da se sindikalno aktivira, ili da svoje
~lanove u nekakvoj fonni privede takvoj 8ktivnosti?

Kakve vrste mora da bude jedan nacionalsocijalisti~ki sindikat?

Sta su

nasj zadaci i njegovi ciljevi?

Kako cemo doci do takvih sindikata?

Verujem da sam sasvim dovoljno odgovorio na prvo pitanje. Kako stvari danas stoje, ne mogu se po mome uverenju sindikati nikako zaobici. Na

protiv, oni spadaju u najvaznije institucije privrednog ~ivota nacije. Ali njihov

zna~aj nije samo na socijalno -politi~kom planu, nego mnogo vi~e na jednom

op~tem nacionarnopoliti~kom. Jer jedan narod, ~ije ~iroke mase putem pravog

sindikalnog pokreta zadobiju zadovoljenje svojih zivotnih interesa ali

istovremeno i zadovoljavajuci stepen obrazovanja, postici ce time jedno

izvanredno ja~anje svoje ukupne odbrambene snage u Zivotnoj borbi.

Sindikati su pre svega nuZni kao temelji buduceg privrednog parlamenta, odnosno stale~kih domova.

I na drugo pitanje je tako~e jo~ moguCe lako dati odgovor. Ako je sindikalni pokret vaj.an, onda je jasno da nacionalsocijalizam mora prema

njemu ne samo ~isto teoretski nego i prakti~no da zauzme stav.

Dodu~e, tada

je ono tako vec te~e razjasniti.

Nacionalsocijalisti~ki pokret, koji za cilj svog delovanja ima nacionalsocijalisti~ku nacionalnu drZavu, ne sme u sumnji o tome da bude, da

sve buduce institucije te drj.ave moraju jednom da izrastu iz samog tog

pokreta. Najveca je gre~ka verovati da se odjednom iz ni~ega, samo

cinjenicom ~to se poseduje vlast, moze da sprovede jedna reorganizacija, bez

prethodnog posedovanja izvesne podloge u Ijudima, koji su pre svega idejno

potkovani. I ovde v~i na~elo da je vamije od spoljne forme, koja se

mehani~ki veoma brzo mo~e stvoriti, uvek ostaje duh, koji popunjava takvu

jednu fonnu. Naredbodavno mo~e se na primer veoma lako nametnuti diktatorski drZavnog organizmu princip vode. On ce medutim samo onda

zaziveti, ako se u sopstvenom razvitku sam od ponajmanjih celija postepeno

fonnirao i stalnim odabirom, koje surova stvarnost života neprestano preduzima, poprili tokom mnogih godina za sprovodenje ovog principa neophodne atrtribute i gradu pravog vode.. INE sme se, dakle, sebi zamisliti da se odjednom iz nekakve aktenta~ne izvuku nacrti za neki novi drž.avni ustav ida se on onda silom vlasti odozgo .Ova Hitlerova ..teorija" jalna d~an narod, jedan voda nanela je zlo r~nnogirn narodjrna, Nernciran8 l :~. 381 mol;e da "uveđe". Pokušati se tako nešto i mol;e, samo rezultat svakako neće moci da zaliivi, nego ce to najvecma biti mrtvoroden~e. To me veoma podseća na nastanak Vajmarskog Ustava i na pokušaj da se nema~kom narodu novim jednim ustavom teslimi i jedna nova zastava, koja ni u kakvoj unutrašnjoj vezi nije mogla tokom poslednjeg veka da stoji u dol;ivljaju našeg naroda. I nacionalsocijalisti~ka država mora da se strogo ~uva od takvih ekspeimehata. Ona mol;e jednom da izraste samo iz vec poodavno postojeće organizacije. Ova organizacija mora vec unapred da poseduje u sebi nacionalsocijalisti~ki život, da bi kona~no stvorila nacionalsocijalisti~ku državu. Kao što je vec naglašeno, klice za ovo moraju da leže u privrednim komorama u razli~itim profesionalnim zastupanjima, dakle pre svega u sindikatima. Ako bi ova kasnija zastupništva staleza i centralni privredni parlament predstavljeni nacionalsocijalisti~ku instituciju, onda moraju te važne klice da budu nosioci nacionalsocijalisti~ke ideje i shvatanja. [nstitucije pokreta moraju se prevesti u državu, ali država ne može odjednom iz ni~ega da uvra~a odgovarajuce institucije, ako ne zeli da ostane potpuno bezivotna tvorevina. Vec i iz tog najvišeg stanovišta mora da nacionalsocijalisti~ki pokret prizna nul;nost sindikalne aktivnosti.

On to nadalje mora i zbog toga, jer jedno stvamo
nacionalsdcijalis-
ti~ko vaspitanje kako poslodavca tako i posloprimaoca, radnika, u
smislu
obostranog uklapanja u zajedni~ke okvire narodne zajednice nece
uslediti
teorijskim podukama, apelima ili opomenama, veC samo svakodnevnom
borbom. Na toj borbi i samo njome ima zadatak
nacionalsocija[isti~ki pokret
da vaspitava pojedine velike privredne grupe ida ih u globalnim
stanovištima
pribli!i jedne drugima. Bez takvog jednog predrada ostaje svaka
nada u
nastanak jedne stvame narodne zajednice pusta iluzija. Samo
veliki u svetskim
razmerama zn~ajan ideal, za koji se pokret bori, mo!e postepeno
da obrazuje
onaj opšti stil, koji ce onda jednom da nazna~i iznutra fundirano
novi vreme a
ne ono koje je spolja konstruisano.

Tako se naš pokret ne sme samo potvrđno is prihvatanjem da odnosi
prema ideji sindikata kao takvoj, vec onom bezbroju njegovih
~lanova i

pristalica da u prakti~noj aktivnosti omoguci vaspitanje za
dolazecu
nacionalsocialisti~ku drl;avu.

Odgovor na treće pitanje dobija se iz prethodno re~enog.

Nacionalsocialisti~kj sindikat nije njkakav organ klasne borbe,
vec

organ profesionalnog predstavljanja. Nacionalsocijaljstj~ka
drZava ne poznaje
nikakve "klase": veC u politi~kom pogledu samo gradane sa potpuno
jstjm

pravima j shodno tomc takode jstim opštjm obavezama, j pored nfih
dm-
vljane, kofi su u drlavnopoli~kom poglcdnu, mcdutjm, potpuno
bespravnj.

Sindikat u nacionalsocialisti~kom smislu ncma za zadatak da
okup-

ljanjem odredenih ljudi u okviru jednog narodnog tela iste te
preobrati

postepeno u jednu klasu, da bi onda s njome povela borbu protiv
drugih,

sli~no organizovanih tela u okviru narodne zajcdnice. Ove zadatke
nikako ne

mo!emo da pripi!emo sindikatu po sebi, nego su mu oni takvi
jedino u

momentu kad on postane instrument borbe marksizma. Nije sindikat „klasnoborben“, nego je marksizam od njega na~inio instrument za svoju klasnu borbu. On je stvorio privredno oruzje, koje intemacionalni belosvetski Jevrejin upotrebljava za razaranje privrednih osnova slobodnih, nezavisnih nacionalnih država, za uni~tenje njihovih nacionalnih industrija i njihove nacionalne trgovine i time za porobljavanje slobodnih naroda u sluzbi nadnacionalnog, naddržavnog svetsko -fmansijskog Jevrejstva. Nacionalsocijalisti~ki sindikat ima nasuprot tome da organizacionim okupljanjem odredenih grupa u~esnika u procesu narodne privrede podigne sigumost nacionalne ekonomije i da ja~a njenu snagu korigirajucim odstranje- njem svih onih nepovoljnosti, koje u svojim krajnjim posledi~nostima destruktivno deluju na nacionalno narodsko telo, zivu snagu narodne zajednice a time i drf.ave osteCuju i ne j najzad privedu dovode do nevolja i propadanja. Za nacionalsocijalisti~ki sindikat ~trajk tirne nije sredstvo za ruiniranje i potresanje nacionalne proizvodnje, nego za njen rast i bolji tok putem suzbijanja svih onih nepovoljnosti, koje usled svog nesocijalnog karaktera ometaju sposobnost u~inka privrede a time i egzistenciju dru~tvene celine. Jer, radna sposobnost pojedinca stoji stalno u uzro~noj vezi sa op~tim pravnim i socijalnim polozajem, koji on ima u privrednom procesu i samo iz toga rezultiraju~eg saznanja o nuznosti uspe~nosti ovoga procesa i u njegovu sopstvenu korist. Nacionalsocijalisti~ki posloprimalac mora da zna, da procvat nacionalne ekonomije zna~i njegovu sopstvenu materijalnu sreCu. Nacionalsocijalisti~ki poslodavac mora da zna, da su sreCa i zadovoljstvo njegovih radnika prepostavka za egzistenciju i razvitak njegove sopstvene privrdne veli~ine.

Nacionalsocijalisti~ki posloprimac i nacionalsocijalisti~ki poslodavac su oba ovlastenici i voditelji celokupne narodne zajednice. Visoki stepen li~ne slobode, koji se njima u njihovom delovanju pritom daje, obja~njava se ~injenicom da iskustveno radna sposobnost pojedinca vi~e raste pri naj~irirn davanjima slobode, nego prinudom odozgo ida je on nadalje sposoban da spre~i da se onaj prirodni proces odabira, koji treba da unapredi najmarljivije, najsposobnije i najvrednije u neku ruku ne osujeti. Za nacionalsocijalisti~ki sindikat je stoga ~trajk jedno sredstvo, koje se sme samo onda toliko dugo primenjivati i svakako mora primenjivati, dok god ne egzistira jedna nacionalsocijalisti~ka narodna drZava. On, ~trajk naravno treba da preuze~e uredno masovne borbe obeju velikih grupa - poslodavstva i posloprimstva -(koja u svojim posledicama kao smanjenje proizvodnje uvek narodnu zajednicu u celini o~tecuje!) pravnu brigu i pravnU za~titu svih. Privrednim komorama samim pripada obaveza za odrZanje u pogonu narodne privrede i za otklanjanje za njU ~tetnih nedostataka i gre~aka. Ono ~to se danas borbama miliona izbori mora jednom da nade svoje re~enje u komorama staleza j u centralnom privrednom parlamentu. Time vi~e nece nasrtati jedni protiv drugih preduzima~tvo i radnici u nadnici~kirk i tarifnim borbama, koji --383 obema grupama nanose štetu u njihovoj ekonomskoj egzistenciji, nego ce zajedni~ki da re~avaju te probleme na vi~em mestu, gde iznad svega mora da svetli dobrobit narodne zajednice i drZave. I ovde, kao i uvek i svugde, ima da v~i neoborivo na~elo da je na prvom mestu otadfbina a onda partija. Zadatak nacionalsocijalisti~kog sindikata je obrazovanje i priprema za sam ovaj cilj, koji onda glasi: Zajednitki rad svih na odr1.anju i obezbedenju

našeg naroda i njegove dr.tave, odgovaraju(;i pojedincu urodenim i putem

narodne zajednice obrazovanjem datim sposobnostima i snagama.

(;etvrto pitanje: Kako cemo doci do takvih sindikata? Izgledalo je

svojevremeno kao najtefe za odgovor.

Uopšte je uvek lakše preuzeti jedno zasnivanje u nekoj Novoj zemlji

nego na starom podru~ju, na kome veC egzistira sli~no zasnivanje.

U jednom

gradu u kome još nema radnje odredene vrste, lako se može otvoriti. Tefefe

ako se veC tu nalazi sli~no preuzeće, a najtefe, ako su pritom dati uslovi, pod

kojima samo jedno može da uspeva. Jer ovde se osniva~i nalaze pred

zadatkom ne samo da uvedu svoju soposivenu radnju, nego oni moraju, da bi

mogli opstati, onu dosada u mestu postojeCu unište.

Jedan nacionalsocijalistik sindikat je pored drogih sindikata besmislen. Jer i on se mora oseCatи profetim svojim .zadacima svoga pogleda

na svet i iz toga rodenim obavezama za netrpeljivost prema drugim sli~nim ili

~ak i neprijateljskim tvorevinama i za potvrdivanje i isticanje isklju~ive neop-

hodnosti svoga Ja. I ovde ne postoji nikakvo samorazumevanje i sporazume-

vanje i nikakav kompromis sa srodnim opredljenjima, vec jedino odrZanje.

apsolutno jedinatnog sopstvenog prava.

Postojala su sad samo dva puta da se dospe do takvog jednog razvoja:

1. Mogao se osnovati sopostveni sindikati da se onda postepeno stupi

u borbu protiv intemacionalnih marksistickih sindikata, ili se moglo

2. prodreti u marksistitke sindikate i pokušati ih ispuniti novim duhom, odnosno pretvoriti ih u instrumente nove svetske ideje.

Protiv prvog puta bile su sledece dileme: Naše finansijske teškoce bile

su u ono vreme još uvek toliko znatne, sredstva koja su nam bila na

raspolaganju sasvim bezna~ajna. Sve više rastuca inflacija je još i time

otezavala poloZaj, da je u tim godinama jedva moglo biti re~i o prihvatljivoj

koristi sindikata za ovog ~lana. Pojediini radnik tada, gledano s tog stanovišta,
nije imao niikakav razlog da uplacuje priloge u sindikat. Vec i postojeci
marksisti~ki sindikati bili su skoro pred slomom, sve dok im genijalnom
rurskom akcijom gospodina Cuno-a odjednom nisu milioni pali u naru~je.
Ovaj takozvani "nacionalni" kancelar Rajha se mimo mofe ozna~iti kao
spasilac rnarksisti~kih sindikata.

S takvim finansijskim mogucnostimami tada nismo smeli da ra~unamo; i nije se mogao niko privuci da stupi u jedan novi sindikat, koji usled syoje finansijske nemoCi nije bio u stanju da ponudi ni ono najmanje. S druge strane morao sam se bezuslovno opirati tome da se u takvoj jednoj novoj organizaciji stvara uh1.eblje za manje ili više velike duhove.

384

Uop~te je pitanje li~nosti igralo najzna~ajniju ulogu. Tada nisam imao ni jednu jedinU glavu, kome sam mogao da poverim re~enje tako ogromnog zadatka. Ko je u ono VTem zaista mogao da razori marksistj~ki sjndikat da bi na mesto te institucije uni~tavajuce klasne borbe mogao da doprinese pobedi ideje nacionalsocijalisti~kog sindikata, taj bj spadao u sasvim velike ljude na~eg naroda, j njegova bista bj jednom morala da ostane za potomstvo u Valhali u Regensburgu.

Ali ja nisam znao ni jednu umnU glavu koja bi odgovarala takvom postamentu.

Sasvim je pogre~no u tom pogledu zavaravati se ~injenicom da su i intemacionanli sindikati takode raspolagali samo pros~nim glavama. To u stvari ni~ta ne govori; jer ni~ta drugo i nije bilo nego ~to se OnO jednom stvorilo. Danas mora nacionalsocijalisti~ki pokret da se bori protiv jedne odavno postojece gigantske i do tan~ina izgradene i razradene dtinovske organizacije. Osvaja~ medutim mora uvek da bude genijalniji nego branilac,

ako i;eli da ovoga pokori. Marksisti~kom tvrdavom mogu danas svakako da vladaju obi~ni bud1;ovani, ali nju osvojiti mol;e samo ona veli~ina koja raspolaz;e divljom energijom i genijalnom sposobno~cu. Ako se takav jedan ne nade besmisleno je poigravati se sudbinom, a jo~ jelude, da se s nedostatnom zamenom poku~a stvar da savlada.

Ovde je val;no koristiti iskustvo da je mnogo u 1;ivotu bolje jednu stvar neko vreme napustiti, nego je u nedostatku podesnih snaga samo polovi~no ili slabo zapo~injati.

A k tome jo~ treba pridodati drugo jedno promi~ljanje koje nipo~to ne bi smelo da se ozna~i kao demago~ko. I onda kao i danas jo~ posedujem nedvosmisleno ubedenje da je opasno jednu veliku politi~ko - idejnu borbu suvi~e rano povezivati s privrednim stvarima. To posebno val;i kod na~eg nema~kog naroda. Jer ovde bi u takvom jednom slu~aju privredno rvanje smesta odnelo energiju s politi~ke borbe.. Cim bi ljudi spoznali da svojom ~tedljivo~cu recimo mogu da si priu~te i kakvu kucicu, smesta bi se prosto posvetili tom zadatku i ne bi vi~e uop~te na~li vremena za politi~ku borbu protiv onih, koji veC ovako ili onako i ina~e nameravaju da im otmu u~tedene novce. Umesto u politi~koj borbi istrajavati na zadobijenim uvidirna i ubedenjima, posveCuju se oni onda samo vi~e svojim ..selidbenim" -mislima i na kraju naj~e~ce sede izmedu svih stolica.

Nacionalsocijalisti~ki pokret je danas na pocetku svoje borbe. On sad mora najvecma tek da formira sliku svog pogleda na svet ida je dovr~i. On mora svom svojom energijom da se bori za sprovodenje svojih velikih idealja i jedan uspeh se samo onda mol;e zarnislti kada se sva snaga bez ostatka stavi u slu~bu te borbe.

Ali kako samo mol;e da aktivnu borbenu snagu parali~e bavljenje

samo privrednim problemirna, vidimo upravo danas na jednom
klasi~nom
primeru koji nam je pred OCima:
.Tudman bi i ovde dao za pravo svom uzoru (prim.: R. Smiljanic).
l- 385--L-

-

Revolucija novembra 1918. nije bila potekla od sindikata nego se
sprovodila protiv njih. A nema~ko gradanstvo ne vodi za nema~ku
buducnost
nikakvu borbu jer tu buducnost zamišlja pogrešno vidi osiguranu
isklju~ivo u
rastucem radu privrede.
Na OSnOVU tih iskustava treba da u~imo; jer i kod nas takode nece
ici
druk~ije. Sto više mi celokupnu snagu našeg stanovništva
okupljamo u
politi~ku borbu, tim pre cemo smeti da ra~unmo na uspeh na celoj
liniji frOnata;
a Sto se mi više opet preVtemeno optereCujemo sa sindikanlim,
stambenim i
sli~nim problemima, tim ce manja biti korist za našu stvar uzeto
u celini. Jer
ma koliko da su vaZne te potrebe ipak ce njihovo ispunjenje tek
Onda u celom
obimu nastupiti, kada vec budemo u situaciji, da u slufbu tih
razmišljanja
stavimo javnu vlast. Sve dotle ce ina~e ti problemi tim više naš
pokret
paralisati, Sto se On ranije bude time bavio i Sto jate time bude
njegova idejna
volja slabljenja. Moglo bi onda lako da dode do toga da
sindikalni momenti
upravljavaju politi~kim pokretom, umesto da pogled na svet povu~e
sindikat na
svoju stazu.
Stvama korist kako za pokret tako i za naš narod uopšte moze,
medutim, samo onda da nastane iz jednog nacionalsocijalisti~kog
sindikalnog
pokreta, ako je on idejno vec toliko sna:tno ispunjen našom
nacional-
socijalisti~kom idejom, pa više ne postoji opasnost da zapadne u
marksisti~ke
kolote~ine. Jer jedan nacionalsocijalisti~ki sindikat, koji vidi
svoju misiju
samo u konkurenciji protiv marksisti~kog, bio bi gori nego
nikakav. On mora

da objavi rat marksisti~kom sindikatu ne samo kao organizacija, vec pre svega kao ideja. On mora u njemu da bude zamena navestitelja klasne borbe i klasne ideje i treba da na mesto toga postane zaštitnik profesionalnih interesa nematkih gradana.

Sva ova stanovišta govorila su Onda a govore i danas protiv osnivanja

sopstvenib sindikata, osim da se iznenada pojavi neki velikan koji bi odaslan

od sudbe bio baš za rešenje ovog problema pozvan.

Postojale su, dakle, samo dve mogucnosti: ili da se svojim partijskim

drugovima preporu~i da istupe iz sindikata ili da ostanu u dotadašnjim, da bi

tamo dejstvovali što destruktivnije.

Ja sam uglavnom preporu~ivao ovaj poslednji put.

NaroCito u godinama 1922/23. moglo se to ~initi bez dalnjeg; jer finansijska korist koju je za vreme inflacionog vremena sindikat usled

mladosti našeg pokreta od još ne tako veoma brojnog ~lanstva mogao iz

njegovih redova da crpe, bila je ravna nuli. Steta je za sindikate medutim bila

veoma velika, je su nacionalsocijalisti~ke pristalice bile njihovi najfešci

krititari i time njihovi unutrašnji razbijaji.

Sasvim sam odbijao onda one eksperimente, koje su vec apriori u sebi

pretili neuspahom. Smatrao sam to jednim zlocinom da se jednom radniku od

njegove ništavne zarade oduzme toliko i toliko za jednu instituciju o ~ijoj

koristi ~a njeno ~lanstvo nisam posedovao naro~ito ubedenje.

I kad jedna nova politi~ka partija jednog dana i opet is~ezne, onda je

to jedva nekakva nova steta, već skoro uvek korist i niko nema bilo kakva

386

prava, da nad tirne kuka, jer ono ~to pojedinac daje nekome politi~kom

pokretu, daje on a fonds perdu. Ali ko uplaciće u jedan sindikat, ima prava na

ispunjjenje protivusluga koje su mu obećane. Ako se o tome ne podnese ra~un,

onda su maheri takvog jednog sindikata varalice, ili barem lakomisleni ljudi, koje se mora privesti odgovomosti.

Prema tim gledanjima smo mi i delovali u godini 1922. Drugi su izgleda druk~ije poimali te su osnovali sindikate. Oni su nam prebacivali nepostojanje n~ega takvog kao vidljivi znak na~eg pogre~nog i ograni~enog uvida u stvari. Samo, nije trajalo ba~ dugo, dok ta osnivanja ponovo ne i~eznu~e tako da je kona~ni rezultat bio kao i kod nas. Samo opet s jednom razlikom ~to mi nismo prevarili niti nas same niti druge. Hitler sa najblif.im saradnicima u Ninbergu 1936. (Vemer fon Blumberg, RudolfHes, JozefGebels, AdolfHitler, Alfred Rozenberg, Herman Gering)